

R OMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, Bucureşti
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Dominului comisar de poliție penitenciară Dan Halchin

Administrația Națională a Penitenciarelor

R E C O M A N D A R E A

Nr.43..... din14. APR. 2022

Ca urmare a apariției în presa scrisă, în data de 23 februarie 2022 (fanatik.ro), a unui articol intitulat "Acuze dure la adresa Administrațici Naționale a Penitenciarilor! Norma de hrana, strict pe hârtie! Gândaci în mâncare și produse cu preț triplu la magazinul închisorii", am semnalat posibila încălcare a art. 22 alin. (2) și a art. 53 alin. (1) din Constituție. Potrivit articolului, Administrația Națională a Penitenciarelor, atacată din toate părțile de foștii condamnați. Ieșiți din închisoare, oamenii spun că norma de hrana există doar pe hârtie. Mai mulți foști condamnați au reacționat după ce FANATIK a publicat materialul „Penitenciarele din România, achiziții de milioane de lei pentru hrana deținuților. Câți români sunt în închisoare și ce normă de mâncare au”. Ieșiți de curând din penitenciar, aceștia au transmis că achizițiile se pierd pe drum și nu mai ajung niciodată în farfuriiile deținuților. Mai mult decât atât, pentru că nu au voie să primească decât un pachet pe lună și în care să nu existe prea multe alimente, toți cei privați de libertate sunt obligați practic să cumpere de la magazinul închisorii, magazin care de cele mai multe ori are prețuri triple. De ce este acuzată Administrația Națională a Penitenciarelor! La nici o oră de la publicarea materialului, mesajele condamnaților au început să curgă. Sub protecția anonimatului, mulți dintre ei fiind

în continuare în arest la domiciliu sau sub control judiciar, oamenii au explicat că licitațiile de pe SEAP, Sistemul Electronic de Achiziții Publice reprezintă, de fapt, cu totul altceva.¹

Cu luarea în considerare a situației prezentate, considerăm că baza legală în materie este reprezentată de dispozițiile art. 22 alin. (2) din Constituția României, referitoare la dreptul la integritate fizică și psihică, art. 53 alin. (1) din Constituția României referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau a unor libertăți.

De asemenea, Ordinul nr. 3.147/C din 8 august 2018 privind aprobarea Normelor de acordare a drepturilor de hrană pentru persoanele private de libertate din sistemul administrației penitenciare, în anexa care face parte integrantă din acest ordin (art. 8 pct. VI), face referire la regulile generale privind întreținerea blocului alimentar și a articolelor de veselă folosite la prepararea hranei². Pentru analiza speței, este necesară luarea în considerare și a anexelor subsecvente acestei anexe inițiale³.

În scopul verificării dacă a fost încălcăt sau nu dreptul la integritate fizică și psihică al deținuților penitenciarelor Slobozia, Giurgiu și Jilava, în urma aprobării din oficiu, am întreprins demersuri scrise către Penitenciarele Slobozia, Giurgiu și Jilava și către Administrația Națională a Penitenciarelor.

Prin adresa nr. F2_3115/PSIL/14.03.2022, înregistrată la BT Slobozia sub nr. 298/15.03.2022, Penitenciarul Slobozia a transmis informațiile solicitate, din care rezultă că au fost efectuate verificări la magazinul din incinta penitenciarului, acesta respectă prețurile stabilite și nu are adaosuri comerciale foarte mari. În anii 2020-2021 nu au fost înregistrate

¹ Articolul integral poate fi consultat accesând următorul link: <https://www.fanatik.ro/acuze-administratia-nationala-penitenciare-norma-hrana-gandaci-magazine-pret-triplu-19900343>.

² În cadrul blocului alimentar trebuie respectate următoarele reguli: **a)** în funcție de locul de desfășurare a activităților, personalul va purta echipament de protecție (halate, bonete, șorțuri, cizme, mănuși); **b)** este interzisă intrarea în grupul sanitar cu echipamentul de protecție; **c)** personalul trebuie să se spele cu apă și săpun înainte de începerea lucrului și după folosirea toaletei; **d)** medicul instituției penitenciare va efectua zilnic triajul epidemiologic al personalului care lucează la blocul alimentar și controlul periodic al acestuia; **e)** toate încăperile și anexele blocului alimentar vor fi spălate și dezinfecțiate zilnic. În vederea prevenirii producerii unor toxioinfectii alimentare, articolele de veselă necesare preparării, transportului și servirii hranei trebuie menținute în stare de curățenie. O spălare corectă a articolelor de veselă se realizează prin: **a)** îndepărțarea resturilor alimentare prin folosirea apei calde, a periei sau buretelui de sărmă sau plastic; **b)** îndepărțarea petelor de grăsimi prin spălare cu apă caldă, detergent sau produse degresante; **c)** clătirea cu apă fierbinte fie prin scufundare, fie sub jet continuu. Diferitele utilaje folosite la prepararea hranei, după întrebunțare, se curăță prin demontarea pieselor componente și îndepărțarea resturilor de alimente și se spălă. Mesele de lucru și bazinele de spălat se curăță și se spală zilnic cu detergent sau alte produse degresante. Vesela curățată va fi păstrată în poziție verticală, pe rafturi, iar vasele de bucătărie pe rastele sau în dulapuri închise. Articolele de veselă folosite în infirmerii, secții de boli infecțioase sau TBC se curăță și se spală separat de restul veseliei și se vordezinfecția prin scufundare într-o soluție de cloramină de 2% timp de 30 de minute. Aceste articole de veselă trebuie marcate și păstrate separate de restul veseliei.

³ În anexele nr. 1-16, care fac parte integrantă din norme, se cuprinde: anexa nr. 1 - Norme de hrană și plăfoane calorice pe categorii de persoane private de libertate;– anexa nr. 2 - Structura normelor de hrană a persoanelor private de libertate;– anexa nr. 3 - Tabel cu perioadele de consum la legumele de sezon și produsele pentru perioada de toamnă-iarnă;– anexa nr. 4 - Nota de efective;– anexa nr. 5 - Tabel cu compunerea și valoarea calorică a alimentelor;– anexa nr. 6 - Plan meniu decadal;– anexa nr. 7 - Atribuțiile personalului implicat în activitatea de hrănire;– anexa nr. 8 - Norme de dotare cu bunuri materiale specifice activității de hrănire;– anexa nr. 9 - Tabel cuprinzând locurile de muncă și activitățile care dau dreptul la lapte antidot;– anexa nr. 10 - Tabel cu sortimentele de produse agroalimentare care se pot aproviziona în cadrul produselor înscrise în normele de hrană sub denumiri generice;– anexa nr. 11 - Bilet de subzistență;– anexa nr. 12 - Lista zilnică de alimente;– anexa nr. 13 - Tabel cu timpul de pregătire a unor alimente;– anexa nr. 14 - Norme de hrană pentru animalele de serviciu din unitățile penitenciare;– anexa nr 15 - Tabel cu încadrarea pe munci grele a persoanelor private de libertate care muncesc; anexa nr. 16 - Variante de mâncăruri recomandate în diferite afecțiuni medicale.

sesizări având ca obiect prețul produselor comercializate prin intermediul punctului comercial din incinta unității, astfel că nu a fost necesară efectuarea de controale.

Prin adresa nr. 32914/PBJB/10.03.2022, înregistrată la BT Slobozia sub nr. 299/15.03.2022, Penitenciarul București Jilava a transmis următoarele: în scopul monitorizării prețurilor practicate de către punctul comercial din cadrul unității, la începutul fiecărui an, directorul unității numește o comisie prin care urmărește încadrarea prețurilor în lista produselor cu prețuri uniforme la nivel național. Pe parcursul anilor 2020-2021 s-a primit un număr de 6 petiții care aveau ca obiect prețul produselor de la punctul comercial din penitenciar, fiind efectuate verificări cu privire la cele semnalate. Au fost constatate prețuri mai mari conform mediei prețurilor de la magazinele de pe piața locală o singură dată, produsele în cauză fiind retrase de la vânzare până când acestea au fost ajustate conform mediei prețurilor de la magazinele de pe piața locală.

Prin adresa nr. 107021/PGGR/25.03.2022, înregistrată la BT Slobozia sub nr. 343/29.03.2022, Penitenciarul Giurgiu a transmis faptul că a fost întrunită comisia de control și verificare a produselor de la punctul comercial. Cu toate acestea, persoanele private de libertate nu sunt obligate să cumpere produsele ce se găsesc la prețurile impuse, aceștia putând alege dintr-o gamă diversificată de sortimente. Ori de câte ori au fost constatate nereguli privind modul de funcționare a punctului comercial sau prețurilor practicate au fost întreprinse măsuri de somare a administratorului punctului comercial pentru remedierea acestora.

La cel mai recent control de acest gen comisia desemnată cu verificarea punctului comercial a constatat faptul că sunt afișate liste cu prețurile practicate, este afișat adaosul comercial care are o valoare cuprinsă între 0-100%.

Referitor la numărul de sesizări înregistrate în anii 2020-2021 ce au avut ca obiect prețul produselor de la punctul comercial din penitenciar, au fost înregistrate un număr de 3 astfel de sesizări, în urma căroror au fost efectuate controale. În urma controalelor efectuate au fost întocmite adrese către administratorul punctului comercial prin care i-au fost aduse la cunoștință deficiențele constatate.

Prin adresa nr. 27201/DIP/29.03.2022, înregistrată la BT Slobozia sub nr. 349/30.03.2022, Administrația Națională a Penitenciarelor a transmis următorul răspuns:

1. Cu privire la rezultatele ultimelor controale inopinate efectuate de Direcția Inspecție Penitenciară la penitenciarele vizate: referitor la respectarea dreptului la hrană al deținuților, plângerile nu au fost confirmate; referitor la asigurarea igienei, plângerile nu au fost confirmate.

La Penitenciarul Slobozia nu au fost efectuate controale inopinate în anii 2020 și 2021, cu privire la respectarea dreptului la hrană al deținuților și cu privire la igienă.

2. Cu privire la numărul plângerilor fondate, dintre cele înregistrate la penitenciarele București-Jilava, Giurgiu și Slobozia în anii 2020 și 2021, având ca obiect nerespectarea dreptului la hrană: la București-Jilava nu au fost înregistrate astfel de plângeri; la Giurgiu, cu ocazia audiențelor, doi deținuți au reclamat aspecte referitoare la calitatea și cantitatea hranei servite, dar reclamațiile acestora nu s-au confirmat. Au fost înaintate către Administrația Națională a Penitenciarului un număr de 8 petiții cu privire la nerespectarea dreptului la hrană dar din documentele înaintate de penitenciar, acestea nu s-au confirmat.

3. Serviciul Audit Public Intern nu a efectuat, în anii 2020 și 2021, misiuni de audit care să fi avut ca obiect de auditare utilizarea fondurilor destinate normei de hrană a deținuților din penitenciarele Giurgiu, Slobozia, București-Jilava.

Legislația relevantă în cauză este reprezentată de:

- dispozițiile art. 22 alin. (2) din Constituția României, referitor la dreptul la viață și dreptul la integritate fizică și psihică;
- dispozițiile art. 53 alin. (1) din Constituția României, privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți;
- Ordinul nr. 3.147/C din 8 august 2018 privind aprobarea Normelor de acordare a drepturilor de hrană pentru persoanele private de libertate din sistemul administrației penitenciare;
- Legea nr. 672/2002 Republicată privind auditul public intern⁴.

Față de cele prezentate, putem concluziona următoarele:

Analizând actele și lucrările dosarului, constatăm că deținuții reclamă, atât în spațiul public cât și în spațiul privat, hrana necorespunzătoare și/sau insuficientă. Cu toate acestea, la fiecare control efectuat de organele abilitate din cadrul penitenciarelor sau din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor, nu se constată niciun fel de neregularitate cu privire la aceste aspecte.

Cu privire la neconformitatea prețurilor practice de magazinele din cadrul penitenciarelor, s-au constatat unele neregularități ce au fost remediate pe parcurs.

⁴ (1) Auditul public intern se exercită asupra tuturor activităților desfășurate într-o entitate publică, inclusiv asupra activităților entităților subordonate, aflate în coordonarea sau sub autoritatea altor entități publice.(2) Compartimentul de audit public intern auditează, cel puțin o dată la 3 ani, fără a se limita la acestea, următoarele:**a)** activitățile finanțare sau cu implicații financiare desfășurate de entitatea publică din momentul constituuirii angajamentelor până la utilizarea fondurilor de către beneficiarii finali, inclusiv a fondurilor provenite din finanțare externă;**b)** plățile asumate prin angajamente bugetare și legale, inclusiv din fondurile comunitare;**c)** administrarea patrimoniului, precum și vânzarea, gajarea, concesionarea sau închirierea de bunuri din domeniul privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale;**d)** constituirea veniturilor publice, respectiv modul de autorizare și stabilire a titlurilor de creață, precum și a facilităților acordate la încasarea acestora;**f)** alocarea creditelor bugetare;**g)** sistemul contabil și fiabilitatea acestuia;**h)** sistemul de luare a deciziilor;**i)** sistemele de conducere și control, precum și riscurile asociate unor astfel de sisteme;**j)** sistemele informaticice.

Având în vedere dispozițiile art. 15 alin. (2) din Legea nr. 672/2002, republicată, privind auditul public intern, *Compartimentul de audit public intern auditează, cel puțin o dată la 3 ani, fără a se limita la acestea, următoarele:* **a)** activitățile financiare sau cu implicații financiare desfășurate de entitatea publică din momentul constituirii angajamentelor până la utilizarea fondurilor de către beneficiarii finali, inclusiv a fondurilor provenite din finanțare externă; **b)** plățile asumate prin angajamente bugetare și legale, inclusiv din fondurile comunitare, precum și răspunsul transmis de către Administrația Națională a Penitenciarelor, potrivit cu care, Serviciul Audit Public Intern nu a efectuat, în anii 2020 și 2021, misiuni de audit care să fi avut ca obiect de auditare utilizarea fondurilor destinate normei de hrănă a deținuților din penitenciarele Giurgiu, Slobozia, București-Jilava, propunem **emiterea unei recomandări** către Administrația Națională a Penitenciarelor.

În temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. (1), art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional al acestei instituții și anume apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

Către Administrația Națională a Penitenciarelor, pentru ca, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să dispună cu celeritate măsuri în vederea auditării fondurilor destinate hranei deținuților de la Penitenciarele Slobozia, Giurgiu și Jilava.

Domnul director general al Administrației Naționale a Penitenciarelor va informa instituția Avocatul Poporului, în termen de 30 de zile cu privire la însușirea recomandării.

